

स्थानीय राजपत्र

रुवी भ्याली गाउँपालिकाद्वारा प्रकाशित

खण्ड) ६ धादिङ, बागमती प्रदेश, नेपाल, १० जेठ, २०८० साल (संख्या: २५)

भाग-२

आयोजना तथा कार्यक्रम अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०

प्रस्तावना

गाउँपालिकाको समग्र स्रोत परिचालन, व्यवस्थापन तथा काम कारवाहीमा कार्यकुशलता र प्रभावकारिता अभिवृद्धि गर्ने उद्देश्यले नेपाल सरकार, प्रदेश सरकार, विकास साझेदारबाट प्राप्त हुने सबै प्रकारका अनुदान, गाउँपालिकाको आन्तरिक आय, राजस्व बाँडफाँडबाट प्राप्त हुने रकम लगायत सञ्चित कोषमा प्राप्त हुने सबै प्रकारका स्रोत साधनलाई एकीकृत गरी गरिब, महिला, बालबालिका तथा सामाजिक, आर्थिक दृष्टिकोणबाट पिछडिएका वर्ग र समुदाय एवं क्षेत्रको समेत पहुँच र स्वामित्व रहने गरी सन्तुलित तवरबाट सेवाप्रवाह तथा विकास निर्माणका कार्य मार्फत शासन प्रक्रिया जनमुखी, जवाफदेही, मितव्ययी, पारदर्शी, उत्तरदायी, समावेशी, समतामूलक, सहभागितामूलक, दीगो र गुणस्तरयुक्त बनाउदै स्थानीयस्तरबाट नै गरिबी न्यूनीकरण र दीगो विकासको अवधारणालाई संस्थागत गर्ने कार्यमा सहयोग पुऱ्याउन, योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन पश्चात भुक्तानी प्रकृत्यालाई सरल र सहज बनाउन साथै स्वीकृत वार्षिक बजेट, नीति तथा कार्यक्रम अन्तर्गत अन्तर्गत गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय र उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी तथा अन्य संघ संस्थाहरु बीच योजना तथा कार्यक्रमहरु कार्यान्वयन गर्न तोकिएको कार्ययोजना र अवधिभित्र सम्पन्न गर्ने गरि सम्झौता हुन्छ । सम्झौता बमोजिम उपभोक्ता समिति, निर्माण व्यवसायी तथा संघ संस्थाहरुले आयोजनाको कार्य सम्पन्न भएको लिखित निवेदन र प्रतिवेदन पेश गर्नु पर्ने हुन्छ । प्रतिवेदन प्राप्त भए पश्चात सम्बन्धित प्राविधिक कर्मचारीबाट स्थलगत निरीक्षण

गरी योजना तथा कार्यक्रमहरूको मूल्याङ्कन गर्ने र सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदन पेश गरेको आधारमा सम्पन्न आयोजनाहरूको जाँचपास तथा फरफारक समितिद्वारा जाँचपास तथा फरफारक गरि भुक्तानी प्रक्रियाका लागि पेश गर्नु पर्नेछ । यसरी जाँचपास तथा फरफारक गरिएका आयोजनाहरूलाई गाउँसभाबाट अनुमोदन गराउनु पर्दछ । सम्पन्न आयोजनाहरूको जाँचपास तथा फरफारक गर्ने कार्यलाई व्यवस्थित र उदेश्यमुलक बनाउन वाञ्छनीय भएकाले, रूवी भ्याली गाउँपालिकाको प्रशासकीय कार्यविधि (नियमित गर्ने) ऐन, २०७५ को दफा ४ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी कार्यपालिकाले यो कार्यविधि बनाएकोछ ।

परिच्छेद — १

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

(क) यस कार्यविधिको नाम “रूवी भ्याली गाउँपालिकाको आयोजना तथा कार्यक्रम अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक सम्बन्धी कार्यविधि, २०८०” रहेको छ ।

(ख) यो कार्यविधि कार्यपालिकाबाट स्वीकृत भएको मितिबाट लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा: विषय वा प्रसङ्गले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा

(क) “ऐन” भन्नाले स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ जनाउँछ ।

(ख) “उपभोक्ता समिति” भन्नाले रूवी भ्याली गाउँपालिकाबाट सञ्चालन हुने आयोजनाका उपभोक्ता समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

(ग) “टोल विकास संस्था” भन्नाले रूवी भ्याली गाउँपालिकाको विभिन्न टोलहरूको सामुदायिक विकासका लागि स्थानीय स्तरमा गठन भई रूवी भ्याली गाउँपालिकामा विधिवत दर्ता भएका टोल विकास संस्थालाई जनाउँछ ।

(घ) “सामुदायिक गैरसरकारी संस्था” भन्नाले मुनाफा रहित सामाजिक कार्य गर्ने गरी गाउँपालिका वा जिल्ला प्रशासन कार्यालयमा दर्ता भएको संस्थालाई जनाउँछ ।

(ङ) “आन्तरिक स्रोत” भन्नाले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को परिच्छेद—९ को गाउँपालिकाको वित्तीय अधिकार क्षेत्र अन्तर्गतका शीर्षकहरूबाट संकलन हुने रकमलाई जनाउँछ ।

(च) “साझेदारी संस्था” भन्नाले रूवी भ्याली गाउँपालिकासँग योजना तथा कार्यक्रम निर्माण, सञ्चालन, व्यवस्थापनमा सहकार्य गरी काम गर्ने व्यक्ति, संघ संस्था वा निकायलाई जनाउँछ ।

(छ) “विषयगत निकाय” भन्नाले जिल्ला स्थित सरकारी कार्यालय र तिनका शाखा, ईकाइहरूलाई जनाउँछ ।

(ज) “मन्त्रालय” भन्नाले नेपाल सरकारको “संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय” लाई जनाउँछ ।

(झ) “आयोजना” भन्नाले कुनै भौगोलिक क्षेत्र वा कार्यक्षेत्रमा निश्चित अवधि र लगानी रकम तोकी निर्धारित उद्देश्य प्राप्तिका लागि तयार गरिएको व्यवस्थित क्रियाकलापलाई जनाउँछ ।

(ञ) “कार्यक्रम” भन्नाले निश्चित उद्देश्य प्राप्तिका लागि तयार गरिएको क्षेत्रगत वा बहुक्षेत्रगत आयोजनाहरूको संयोजित रूपलाई जनाउँछ ।

(ट) “योजना” भन्नाले समग्र विकास निर्माण सम्बन्धी तयार पारिएको आवधिक विकास योजना, वार्षिक विकास योजना, विषयगत गुरुयोजना आदिलाई जनाउँछ । साथै सो शब्दले अल्पकालिन, मध्यकालिन तथा दीर्घकालिन योजनाहरू समेतलाई बुझाउँछ ।

(ठ) “समिति” भन्नाले अनुगमन समिति, जाँचपास तथा फरफारक सिफारिस समितिलाई जनाउँछ ।

(ड) “सदस्य” भन्नाले दफा ४ बमोजिमको समितिको संयोजक र अन्य सदस्यहरूलाई बुझाउँछ ।

३. उद्देश्य: यस कार्यविधिको उद्देश्य देहाय बमोजिम हुनेछ:

(क) गाउँपालिकाको स्वीकृत वार्षिक नीति, कार्यक्रम तथा बजेटको परिधिभित्र रही समयमै उद्देश्यमूलक ढङ्गबाट स्रोत साधनहरूको सदुपयोग गर्ने सम्बन्धमा आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको नियमित सुपरीवेक्षण, अनुगमन गर्दै त्यस्ता आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको जाँचपास एवं फरफारक समेतको काममा सहयोग गर्ने ।

परिच्छेद — २

योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक सम्बन्धी व्यवस्था

४. गाउँपालिकास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन समिति: (१) यस गाउँपालिकाबाट सञ्चालित योजना, कार्यक्रम तथा आयोजनाहरूको अनुगमन गर्नका लागि देहायका पदाधिकारीहरू रहने गरी एक अनुगमन समिति गठन गरिनेछ ।

(क) गाउँपालिकाको उपाध्यक्ष — संयोजक

(ख) प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत वा निजले तोकेको अधिकृत — सदस्य

(ग) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष — सदस्य

(घ) अध्यक्षले मनोनयन गरेको कार्यपालिका सदस्य — सदस्य

(ङ) योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख — सदस्य सचिव

(२) उपदफा (१) बमोजिम गठित समितिले वार्षिक रूपमा स्वीकृत वडा तथा गाउँपालिका अन्तर्गतका तीन लाख भन्दा माथिका योजनाहरूको अनुगमन गर्नेछ । गाउँपालिकास्तरीय योजना तथा कार्यक्रम अनुगमन समितिले अनुगमन गर्न आवश्यक ठानेमा वडा स्तरीय योजना तथा कार्यक्रमको समेत अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक गर्न सक्नेछ ।

(३) तीन लाख भन्दा कम योजना तथा कार्यक्रमको हकमा वडास्तरीय एक अनुगमन समिति रहनेछ । वडास्तरीय समितिमा देहायका पदाधिकारीहरू रहनेछन् ।

(क) सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्ष — संयोजक

(ख) वडा अध्यक्षले मनोनयन गरेका २ जना वडा समितिका सदस्य — सदस्य

(ग) सम्बन्धित वडाका लागि तोकिएको प्राविधिक — सदस्य

(घ) वडा सचिव — सदस्य सचिव

(४) उपदफा (१) र (३) बमोजिम गठित अनुगमन समितिले आवश्यक ठानेमा गाउँपालिकाका अन्य पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरूलाई आमन्त्रण गरी सहयोग लिन सकिनेछ ।

५. जाँचपास तथा फरफारक सिफारिस समिति: (१) योजना तथा कार्यक्रमको जाँचपास तथा फरफारक गर्नका लागि देहायका पदाधिकारीहरू रहने गरी एक जाँचपास तथा फरफारक समिति गठन गरिनेछ ।

(क) अध्यक्ष — संयोजक

(ख) उपाध्यक्ष - सदस्य

(ग) योजना तथा अनुगमन शाखा प्रमुख — सदस्य

(घ) प्राविधिक शाखा प्रमुख — सदस्य

(ङ) आर्थिक प्रशासन शाखा प्रमुख — सदस्य सचिव

(२) समितिले योजना तथा कार्यक्रम सम्पन्न भएको जानकारी प्राप्त भएपछि भौतिक पूर्वाधार सम्बन्धी योजनाहरूको हकमा सम्बन्धित प्राविधिकले पेश गरेको अन्तिम मुल्याङ्कन वा कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन, अनुगमन प्रतिवेदन र सार्वजनिक परीक्षणको प्रतिवेदन लिनेछ । अन्य कार्यक्रमहरूको हकमा सार्वजनिक परीक्षणको

प्रतिवेदन र सम्बन्धित शाखाको सिफारिसका आधारमा बढीमा १५ (पन्ध्र) दिनभित्र आयोजनाको अनुगमन गरी फरफारक गर्न सिफारिस गर्नेछ । साथै समितिले आयोजना तथा कार्यक्रमहरूको फरफारकका लागि सिफारिस गर्नु अघि सम्बन्धित वडा कार्यालय र अनुगमन समितिको सिफारिस समेत लिनेछ । निर्माण व्यवसायीहरू (ठेक्का) मार्फत सञ्चालन गरिएका कामहरूको हकमा समेत सार्वजनिक परीक्षण प्रतिवेदन अनिवार्य रूपमा संलग्न गर्नु पर्नेछ । सार्वजनिक परीक्षणको प्रतिवेदन सम्बन्धित वडाको जनप्रतिनिधिको उपस्थितिमा तयार गर्नु पर्नेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमको समितिले जाँचपास तथा फरफारकका लागि सिफारिस गरिसके पश्चात भुक्तानी प्रकृया अगाडि बढाइनेछ । यस्तो जाँचपास तथा फरफारकको सिफारिस गर्न अनुसूची—१ बमोजिमको ढाँचामा कागजात गाउँपालिकामा पेश गर्नुपर्नेछ ।

(४) जाँचपास तथा फरफारक भई भुक्तानी भएका योजनाहरू स्वतः उपभोक्ता समितिलाई हस्तान्तरण भएको मानिनेछ ।

(५) उपदफा (१) बमोजिमका संयोजक तथा सदस्यहरूको कार्यव्यस्तताको कारणले जाँचपास / फरफारक हुन नसकेमा गाउँपालिका अध्यक्षले तोकेको कार्यपालिका सदस्यको संयोजकत्वमा कार्य सम्पादन गर्न सकिनेछ ।

(६) माथिको व्यवस्थामा जुनसुकै कुरा लेखिएको भएतापनि रु.३ लाखसम्मको योजनाको जाँचपास र फरफारक गर्न सम्बन्धित वडा अध्यक्षको संयोजकत्वमा वडा समितिको बैठक वसी भुक्तानीका लागि गाउँपालिकामा सिफारिस गर्नेछ । उक्त सिफारिस प्रतिवेदन गर्न अनुसूची—२ बमोजिम कागजात पठाउनु पर्नेछ ।

६. अनुगमन समिति र जाँचपास तथा फरफारक सिफारिस समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार: (१) अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक समितिको समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहायबमोजिम हुनेछ:—

(क) आयोजना तथा कार्यक्रमको कार्यान्वयनमा सहजीकरण गर्ने तथा देखिएका बाधा, व्यवधान र समस्या समाधानका लागि आवश्यक निर्देशन दिने,

(ख) आयोजनाको कार्यान्वयन कार्यतालिका अनुसार काम भए नभएको यकीन गर्ने र नगरेको पाइएमा सम्बन्धित पक्षलाई सचेत गराउने,

(ग) विषयगत कार्यालय र अन्य सरकारी क्षेत्रबाट सञ्चालित कार्यक्रम वा आयोजनाको समेत अनुगमन गर्ने,

(२) समितिले अनुगमनको क्रममा देखिएका विषयमा आवश्यक लेखाजोखा गरी आफ्नो सुझाव सहितको प्रतिवेदन चौमासिक रूपमा गाउँपालिका अध्यक्ष समक्ष पेश गर्नेछ । यसरी प्राप्त प्रतिवेदनमाथि कार्यपालिकाको बैठकमा छलफल गर्नुपर्नेछ ।

(३) रूवी भ्याली गाउँपालिकाले आफ्ना कार्यक्रम वा आयोजनाहरूको सुपरिवेक्षण, मूल्याङ्कन, अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक कार्ययोजना-कार्यतालिका बनाई सोको आधारमा नियमित रूपमा सुपरीवेक्षण, मूल्याङ्कन, अनुगमन, जाँचपास, फरफारक एवं समीक्षा गर्नु पर्नेछ ।

(४) समिति आफैले अनुगमन गर्न वा आवश्यकता अनुसार बढीमा तिन सदस्यीय उपसमिति गठन गरी आयोजना तथा कार्यक्रमको सुपरीवेक्षण तथा अनुगमन गर्न वा अन्य कुनै पदाधिकारी वा कर्मचारीहरूलाई अनुगमन सम्बन्धी कार्यमा खटाउन सक्नेछ ।

(५) योजनाको अनुगमन गर्ने क्रममा समितिले सम्बन्धित वडाको वडा अध्यक्षसँग समन्वय गरी उपभोक्ता समिति, विकास साझेदार, ठेकेदार कम्पनी वा निकायलाई आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ र त्यस्तो निर्देशनको पालना गर्नु उनीहरूको कर्तव्य हुनेछ ।

(६) कुनै उपभोक्ता समिति, विकास साझेदार, ठेकेदार कम्पनी वा निकायले स्वीकृत प्रस्ताव बमोजिम योजना कार्यान्वयन नगरेमा वा गाउँपालिकाको अनुगमन समिति, जाँचपास तथा फरफारक सिफारिस समिति, वडा कार्यालयले दिएको निर्देशनको पालना नगरेमा वा विवाद भएमा वा कुनै कारणवस योजना कार्यान्वयन हुन सक्दैन भन्ने लागेमा कारण जनाई योजना वा कार्यक्रम रद्द गर्न सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(७) रूवी भ्याली गाउँपालिकाले योजना तथा कार्यक्रम सञ्चालन गर्न समयसिमा उल्लेख गरेको भएमा उल्लेख भएको समय सिमाभित्र सम्झौता गर्न नआएमा वा सम्झौता गरेर पनि स्वीकृत कार्यतालिका बमोजिम काम नभएको पाइएमा योजनासँग सम्बन्धित उपभोक्ता वा ठेकेदार वा साझेदारलाई कारवाही गर्न समितिले सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(८) समितिले भए गरेको कामलाई नगरेको वा नभएको र नगरे वा नभएको कामलाई भए वा गरेको भनी सिफारिस गर्ने वा मूल्याङ्कन गर्ने कर्मचारीलाई प्रचलित कानून बमोजिम कारवाही गर्न सिफारिस गर्न सक्नेछ ।

(९) समितिले आयोजनाहरूको अनुगमन गर्ने क्रममा देखिएका त्रुटीहरू सच्याउन, समयमै कार्य सम्पन्न गर्नका लागि थप निर्देशन दिन सक्नेछ । साथै समितिले दिएको निर्देशन पालन नभएको पाइएमा आयोजनासँग सम्बन्धित निर्माण व्यवसायी, उपभोक्ता समिति, सहयोगी संस्था वा साझेदारहरू वा निकायलाई लिखित रूपमा जवाफ माग गर्न र कारवाहीका लागि सिफारिस समेत गर्न सक्नेछ ।

(१०) योजना तथा कार्यक्रम जाँचपास तथा फरफारक सम्बन्धी कामलाई व्यवस्थित गर्न कार्यपालिका वा गाउँ सभाले आवश्यक निर्देशन दिन सक्नेछ । गाउँ कार्यपालिका वा गाउँ सभाले दिएको निर्देशन र प्रचलित कानूनको विपरित नहुने गरी आफ्नो काम, कर्तव्य, अधिकार र कार्यविधि समिति आफैले निर्धारण गरी लागू गर्न सक्नेछ ।

परिच्छेद — ३

विविध

७. मूल्याङ्कन तथा पुरस्कार सम्बन्धी व्यवस्था: (१) यस कार्यविधिमा उल्लेखित प्रावधानहरूको पालना भए नभएको तथा तोकिएको समयभित्रै कार्यक्रम वा आयोजना सम्पन्न गरे नगरेको आधारमा कार्यसम्पादन मूल्यांकन समेतको आधारमा तोके बमोजिम रूवी भ्याली गाउँपालिकाको योजना अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक समितिले मुल्याङ्कन गर्नेछ ।

(२) योजना अनुगमन, जाँचपास तथा फरफारक समितिले मुल्याङ्कनले तोकेको मापदण्ड बमोजिम आफ्नो क्षेत्रको विकासमा उत्कृष्ट योगदान पुऱ्याउने व्यक्ति, समाजसेवी, कर्मचारी, उपभोक्ता समिति, सामुदायिक संस्था, टोल विकास संस्था, गैरसरकारी संस्था, विद्यालय व्यवस्थापन समिति, स्वास्थ्य व्यवस्थापन समिति, वन उपभोक्ता समिति, कृषि समितिका पदाधिकारी एवम् कर्मचारीहरूलाई पुरस्कृत गर्न सक्नेछ ।

(३) योजना सम्झौता सम्बन्धी व्यवस्था, कार्यान्वयन सम्बन्धि प्रक्रिया साविककै हुनेछन् र यस सम्बन्धि नेपाल सरकार वा प्रदेश सरकारले कुनै थप निर्णय गरे सोही बमोजिम हुनेछ ।

८. प्रचलित कानून बमोजिम हुने: यस कार्यविधिमा उल्लेख भएको विषयका हकमा यसै बमोजिम र अन्य विषयमा स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ तथा अन्य प्रचलित ऐन नियम अनुसार हुनेछ ।

९. बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार: यस कार्यविधि बमोजिम कार्य गर्दा गराउँदा आइ पर्ने बाधा अड्काउ फुकाउने अधिकार गाउँकार्यपालिकामा निहित हुनेछ ।

१०. बचाऊ: यो कार्यविधि संघीय, प्रादेशिक र गाउँ सभाबाट पारीत अन्य कानूनसँग बाझिएमा बाझिएको हदसम्म स्वतः निस्क्रिय हुनेछ ।

